

Разбира се, този „нов ред“ на неофициално „зонирано представителство“ на хората от един или друг етнос в богатата и разнородна структура на обществените формирания, процеси и явления може и вероятно ще има своите отрицателни измерения и последици не само за ромите, но и за другите социални субекти.

Когато говорят и пишат за циганите като за „боклука“ на съвременното общество, подсъзнателно, но някак си органично и неотделимо у хората се възраждат от паметта им виденията на спомените. Възникват представите и се възправя предпоставената убеденост, че има някаква неизменна, изконна и неотвратима връзка между ромите и боклука, взет в неговите исторически, социални, културни и др. параметри. Тази изкривена представа и стереотипна предубеденост за циганите се циментира не само от възпоминанията за някогашната житейска орис на ромите и техните деца. Тя се подхранва и от поведенските матрици на немалко цигани в съвременността от гледна точка на тяхната житейска, битова, практическа, поведенско-професионална и др. обвързаност с боклука, с неимоверната по своите размери от няколко години насам зрима „следотърсаческа вълна“ от роми (възрастни и непълнолетни) сред пространствата на крайградските сметища. Именно този аспект на проблема за ромската битност би трябвало да стане обект на прецизен научен анализ и обяснение, нещо, което за голямо съжаление поне досега не е правено. А всъщност има немалко основания да се търсят историческите, социалните, културологичните, етничните и др. причини, фактори, обстоятелства, механизми и особености на тази своеобразна релация между ромите и боклука (взет в неговия непосредствен или опосредствано иносказателен ракурс).

В циганоложката литература винаги се е посочвало обстоятелството, че по многовековните друмища на историята ромите винаги са се ангажирали с някои дейности, които са били непривични, нежелани, табуирани, дефицитни относно присъствието на представителите на други етноси в държавите, в които ромите са пребивавали. Така например от векове функцията на мъртвосъбирачи е била резервирана преди всичко за циганите и само в крайни, екстремални случаи е била упражнявана от декласирани, маргинализирани, напълно пропаднали и отхвърлени от обществото предста-